

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет східної і слов'янської філології

Кафедра східної і слов'янської філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВСТВО

галузь знань	03 Гуманітарні науки
спеціальність	035 Філологія
спеціалізація	035.03 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - російська
освітній рівень	бакалавр
освітньо-професійна програма	Російська мова і друга іноземна мова. Теорія і практика перекладу з російської і другої іноземної мови
статус дисципліни	дисципліна вільного вибору студента

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2023 – 2024
Семестр	5
Кількість кредитів ЄКТС	3
Мова навчання	російська
Форма підсумкового контролю	залік

КИЇВ – 2023

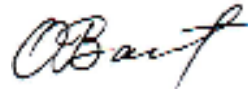
Розробник: Нечитайло І.М., професор кафедри східної і слов'янської філології,
докт. філол. наук, проф.

Схвалено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології

протокол № 17 від «08» червня 2023 року

Завідувач кафедри

східної і слов'янської філології

(О. Р. Валігура)

(підпис)

(прізвище, ініціали)

Схвалено на засіданні вченої ради факультету східної і слов'янської філології

протокол № 12 від «12» червня 2023 року

Голова вченої ради факультету

(С. В. Сорокін)

1. Мета навчальної дисципліни:

Головна мета курсу «Лінгвокраїнознавство» зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська – ознайомити студентів з основами лінгвокраїнознавства, дати теоретичні і практичні знання з усіх питань лінгвокраїнознавчої проблематики, передбачених програмою.

Внаслідок вивчення російської мови на другому курсі комунікативна компетенція студентів-іноземців має розвиватися у напрямку рівня B2 в системі оцінювання Ради Європи. Таким чином, визначаємо рівень володіння російською мовою як нерідною – B 2.1.

Відповідного до цього положення **метою** навчальної дисципліни є:

- усвідомлення лінгвокраїнознавства як комплексної дисципліни, в проблематиці якої сполучаються два кола питань – філологічні / особливо лінгвістичні/ і лінгводидактичні/методичні/;
- оволодіння теоретичними і практичними знаннями з усіх розділів курсу, уміння використовувати знання в подальшій практичній роботі;
- формування навичок лінгвокраїнознавчого читання текстів;
- формування уміння і навичок аналізу мовних одиниць з національно-культурним компонентом.

2. Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану):

3 кредити ЄКТС:

90 год., у тому числі:

практичні заняття – 34 год.,

самостійна робота – 56 год.

3. Передумови до вивчення навчальної дисципліни

Успішне опанування курсу передбачає:

- знання основних лексичних явищ російської мови як системи;
- знання основних фонетичних норм російської літературної мови;
- знання основних граматичних норм російської літературної мови;
- знання основних характеристик різних видів мовлення (усного і писемного) і основних мовленнєвих форм висловлювання (оповідання, опис, міркування, монолог, діалог).

Володіння російською мовою студентами-іноземцями на початку 3 курсу має відповідати рівню B2 в системі оцінювання Ради Європи. Досягнення рівня B2 (ТРКИ-I) володіння російською мовою дозволяє іноземцю задовольняти основні комунікативні потреби при спілкуванні з носіями мови в соціально-побутовій та соціально-культурній сферах. Цей рівень забезпечує необхідну базу для успішної комунікації в умовах мовного середовища з використанням обмеженого набору мовних засобів. Відповідно до цього студенти повинні засвоїти розділи таких дисциплін: сучасна російська мова: «Фонетика», «Морфологія», «Лексикологія»; «Вступ до мовознавства», філософія (теми: «Мова і мислення», «Мова і свідомість», «Мова і суспільство»).

4. Анотація навчальної дисципліни

галузь знань:	03 Гуманітарні науки
спеціальність:	035 Філологія
спеціалізація:	035.034 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - російська
освітній рівень:	перший (бакалаврський)
компонент ОП:	навчальна дисципліна
назва дисципліни:	Лінгвокраїнознавство
код навчальної дисципліни:	ВК2
статус дисципліни:	вибіркова
курс:	III
навчальний рік:	2023-2024
семестр:	V

Основними об'єктами лінгвокраїнознавства є: безеквівалентна лексика, фонова лексика, конотативна лексика, невербальні засоби спілкування, фонові знання (знання, якими володіють члени певної мовної і етнічної спільноти), афористика і фразеологія, які розглядаються на заняттях з точки зору відображення в них культури, національно-психологічних особливостей і досвіду людей, що розмовляють даною мовою.

Лінгвокраїнознавство охоплює широке коло питань, і це визначає проблематику курсу. Засвоюючи мову, людина одночасно проникає в нову національну культуру, отримує величезне духовне багатство, яке зберігає мова. Мовний шлях пізнання країни нічим не можна замінити. Тому одночасно з вивченням мови студентам-іноземцям потрібно вивчати і культуру його народу – знайомитися з історією, літературою, економікою, географією, політикою країни, побутом, традиціями, психологією. В цьому випадку мова являється не тільки засобом комунікації, а й способом ознайомлення студентів-іноземців з новою для них дійсністю.

Викладання культури під час вивчення іноземної мови має на меті передачу мінімуму фонових знань, якими володіє носій мови. Все вищевказане визначило місце курсу в навчальному процесі. Лінгвокраїнознавство, по-перше, апелює до тих знань, якими студент-іноземець оволодів на 1-2 курсах. А, подруге, пропонує до засвоєння знання, які забезпечують адекватне взаєморозуміння двох учасників комунікативного акту, що належать до різних національних культур.

Зміст навчальної дисципліни розраховано на один семестр, розкривається в одному модулі:

Модуль 1:

- **Змістовий модуль 1.** Теоретичні засади лінгвокраїнознавства. Предмет та завдання курсу. Лінгвокраїнознавство як аспект викладання мови (кількість тем – 2).
- **Змістовий модуль 2.** Національно-культурна семантика російського слова (кількість тем – 4).
- **Змістовий модуль 3.** Національно-культурна семантика фразеологізмів та афоризмів (кількість тем – 4).
- **Змістовий модуль 4.** Лінгвокраїнознавчий аеналіз тексту (кількість тем – 2).
- **Змістовий модуль 5.** Мовленнєва ситуація. Лінгвокраїнознавче значення невербальних мов (кількість тем – 3).
- **Змістовий модуль 6.** Художня література у лінгвокраїнознавчому розгляді (кількість тем – 2).

Тривалість:

I семестр: 3 кредити ЄКТС, 17 тижнів, 2 годин на тиждень.

Оцінювання:

V семестр: поточне оцінювання, підсумковий модульний контроль – 1 МКР, підсумковий контроль – іспит.

5. Завдання (навчальні цілі):

Завдання, які вирішуються в процесі вивчення дисципліни пов'язані з формуванням у студентів першого (бакалаврського) рівня таких компетентностей:

1) Інтегральної компетентності (ІК):

здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, перекладу) в процесі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає транслявання інформації російською і другою іноземною мовами, застосування теорій та методів філологічної науки та/або здійснення перекладацької діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2) Загальних (ЗК):

ЗК 5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

- ЗК 6.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.
ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземними мовами, що вивчаються, з урахуванням сфери комунікації.
ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

3) Фахових (ФК):

- ФК 1.** Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов, що вивчаються.
ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту.
ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ФК 16. *Здатність застосовувати набуті фахові знання, навички і вміння у певній мультикультурній професійно зорієнтованій комунікації з урахуванням принципів і культури міжнародного спілкування, толерантності.*

4) Предметних компетентностей:

- знання основних понять лексикології як важливого розділу мовознавства та використання лінгвістичних термінів у межах курсу в навчальній та професійній діяльності; знання словників та довідників з лексикології та фразеології,
- розуміння специфіки лексичного та фразеологічного ярусів російської мови у порівнянні з рідною мовою; здатність долати лакуни у міжмовному зіставленні;
- здатність самостійно проводити аналіз тексту на лексико-семантичному рівні, готувати презентації прагматичного характеру;
- спроможність робити синонімічні заміни лексем та фразем, заміни лексем, що мають стилістичні та експресивно-емоційні конотації;
- розуміння історичної динаміки лексичного шару мови, ролі міжмовних та міжкультурних контактів у розвитку лексики.

6. Очікувані результати навчання з дисципліни:

Результат навчання (1. знати; 2. уміти; 3. комунікація; 4. автономність і відповідальність)		Форми (та / або методи і технології навчання)	Методи оцінюванн та нороговпй критерій оцінювання
Код	Результат навчання		
1.	1.1. зміст лінгвістичних і лінгвокраїнознавчих термінів;	Основні методи: інформаційно-репродуктивний, пошуковий, ігровий, груповий, описовий, виконавчий. Технології навчання: Специфіка і функції навчальної дисципліни	1. Експрес-контроль на практичних заняттях протягом модуля. 2. Виконання домашніх завдань за пройденим матеріалом. 3. Виконання завдань, запропонованих для самостійної роботи студентів. 4. Написання поточних творчих завдань.
	1.2. визначення і зміст понять «безеквівалентна лексика», «фонова лексика», «конотативна лексика», «фразеологізм», «афоризм», «лексичний фон», «фразеологічний фон», їх специфіку і функції;		
	1.3. класифікацію безеквівалентної лексики;		
	1.4. особливості і лінгвокраїнознавче значення невербальних способів передачі		

	інформації; 1.5. особливості аналізу текстів, забезпечених лінгвокраїнознавчими коментарями.	визначає особливу значущість компетентнісного підходу в методиці його викладання, здійснення активних та інтерактивних форм занять, самостійної роботи студентів, вимагає використання різноманітних оціночних засобів для контролю поточної успішності студентів (практичні завдання, тести, письмові роботи, співбесіди, індивідуальні консультації та ін.), а також навчального спілкування за допомогою електронної пошти та інших сучасних месенджерів. При цьому необхідно застосовувати насамперед особистісно-орієнтований підхід у навчанні.	5. Написання модульної контрольної роботи. 6. У кінці V-го семестру – залік.
2.	2.1. повно і правильно відповідати на питання, пов'язані з вивченням даної дисципліни;		
	2.2. правильно і доречно застосовувати лінгвокраїнознавчу термінологію;		
	2.3. творчо підходити до проблем, що обговорюються на практичних заняттях;		
	2.4. користуватися словниками з фразеології і афористики;		
	2.5. володіти навичками лінгвокраїнознавчої роботи з літературними творами.		
3.	3.1. Здійснювати мовне спілкування в усній та письмовій формах у рамках актуальної для даного рівня тематики.		
	3.2. При вирішенні комунікативних завдань студент-іноземець повинен вербально реалізовувати не тільки прості, але і складні інтенції / блоки мовленнєвих інтенцій (контактовстановлюючі, регулюючі, інформативні та оцінні), які моделюють власне комунікативний процес, регулюють поведінку і взаємодію комунікантів, виражають їх оцінюючі позиції.		
4.	4.1. культурою мислення, здатністю до спілкування, аналізу, сприйняття інформації, постановки мети і вибору шляхів її досягнення;		
	4.2. основами мовної професійної культури;		
	4.3. базовими навичками збору і аналізу мовних фактів з використанням традиційних методів і сучасних інформаційних технологій		

7. Співвідношення очікуваних результатів навчання з дисципліни із програмними результатами навчання:

Результати навчання з дисципліни (код) Програмні результати навчання	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	3.2	4.1	4.2	4.3
	ПРН1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями мовами, що вивчаються, усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПРН2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.													+	+	+
ПРН3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.	+	+	+	+	+								+	+	+
ПРН7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.	+	+	+	+	+										
ПРН8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мов і літератур, що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+					
ПРН10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.	+	+	+	+	+						+	+	+		
ПРН15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.						+	+	+	+	+					

8. Система оцінювання результатів навчання студентів (критерії оцінювання результатів навчання та засоби діагностики навчальних досягнень студентів):

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти має таку структуру:

Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента	50
	2. Модульна контрольна робота (МКР)	50
	Разом:	100

8.1. Форми та критерії оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання: аудиторна робота, самостійна робота, МКР;
- підсумкове оцінювання: залік;
- умови допуску до заліку: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.

Розподіл балів, які отримують студенти протягом вивчення навчальної дисципліни

Система модульно-рейтингового контролю навчальних досягнень студентів III курсу першого (бакалаврського) рівня з вибіркової дисципліни «Лінгвістичний аналіз мовних одиниць» передбачає оцінювання таких видів навчальної діяльності студентів:

Аудиторна робота студента	Самостійна робота студента	Модульна контрольна робота
усне та письмове виконання вправ для розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності за темою модуля, поточні тести, бесіди, діалоги, полілоги тощо	виконання вправ за тематикою змістового модулю, лінгвістичний аналіз мовних одиниць, робота зі словниками, довідниками та енциклопедіями тощо.	тести з лінгвікраїнознавства, контрольні письмові роботи тощо.

Рейтинг модуля обчислюється у такий спосіб.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності кожного студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Критерії оцінювання аудиторної роботи студентів (50 балів)

Рівень активності студента на практичному занятті оцінюється за **4-бальною системою**:

¹ Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Відмінно – 5 балів – виставляється, якщо студент демонструє вільне володіння матеріалом теми; вміє самостійно знайти відповідь на проблемні запитання, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти; вміє аналізувати, робити власні висновки; здатен встановлювати міжтематичні та міжпредметні зв'язки; за суттєві доповнення до відповідей інших студентів, що є свідченням систематичної підготовки студента до заняття;

Добре – 4 бали – виставляється за наявність переважно повної і ґрунтовної відповіді студента; допущені неточності у визначені понять та категорій не мають суттєвого значення; відповідь на проблемні запитання знаходить за допомогою викладача, спираючись на лекційний матеріал та нормативно-правові акти. Доповнення є свідченням систематичної підготовки студента, але виявляють репродуктивні знання студента, а не узагальнення, власні судження тощо;

Задовільно – 3 бали – виставляється, якщо студент частково володіє матеріалом теми; формулюючи відповідь на питання, репродуктивно відбиває зміст лекційного матеріалу та/або основного підручника; допускає помилки у визначені понять та категорій, нездатний знайти відповідь на проблемні запитання, чи вирішити проблемні завдання;

Незадовільно – 2 бали – виставляється, якщо студент демонструє нездатність розкрити питання; допускає багато суттєвих помилок у визначені понять та категорій.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом на семінарсько-практичних заняттях, як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Якщо студент не відвідав жодне практичне заняття модуля, йому виставляється **0 балів**.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів

Позааудиторна самостійна робота здобувачів складається з виконання завдань, які пропонуються викладачем (письмові практичні роботи, підготовка презентацій, рефератів). Рівень виконання самостійної роботи студентом оцінюється за 4-бальною шкалою:

Відмінно – 5 балів – виставляється за умови, якщо робота виконана бездоганно, творчо і самостійно, відбиває належний рівень знань, та сформованість практичних навичок, оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Добре – 4 бали – виставляється за умови, якщо робота виконана самостійно, містить несуттєві помилки; відбиває належний рівень знань сформованість практичних навичок; оформлена згідно вимог, які висуваються для даного типу завдань;

Задовільно – 3 бали – виставляється за умови, якщо робота містить помилки, відбиває недостатній рівень (або відсутність) логічності, обґрунтованості, самостійності, творчого підходу та недостатню сформованість практичних навичок; оформлення роботи не в повній мірі відповідає вимогам, що висуваються для даного типу завдань;

Незадовільно – 2 бали – виставляється за допущення грубих помилок, за поверховість, фрагментарність, несамостійність висновків, або за не самостійно виконане завдання (списане); виконана робота не відповідає вимогам, які вказані вище як критерії для виставлення позитивної оцінки.

Якщо студент не виконав жодного із завдань позааудиторної самостійної роботи, йому виставляється **0 балів**.

Після закінчення вивчення модуля виводиться середнє значення оцінок, отриманих студентом за виконання самостійних письмових завдань з кожної теми модуля.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10²**. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

² Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

Рейтинг кожного модуля обчислюється однаково для всіх навчальних / вибіркових дисциплін. Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – «відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються «0».

За рішенням кафедри згідно з установленими кафедрою критеріями поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) може здійснюватися за **10-бальною** шкалою (від 0 до 10). У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до цілого числа. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на 5³.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Відповідно до Положення про модульну контрольну роботу з практичних дисциплін для студентів денної форми здобуття освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) модульна контрольна робота (МКР) є обов'язковим складником системи модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів денної форми здобуття освіти (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти) з кожної теоретичної дисципліни. Виконання студентами МКР спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння ними знань, навичок і вмінь з усього навчального матеріалу, що входить до відповідного модуля навчальної / вибіркової дисципліни: матеріалу, що підлягає вивченню як під час аудиторної, так і самостійної роботи. Зміст, структура, критерії оцінювання, порядок, тривалість і форма проведення МКР визначаються і регламентуються засіданням кафедри східної і слов'янської філології.

Кількість варіантів пакету МКР має бути достатньою і охоплювати всі теми та ключові поняття змістових модулів навчальної / вибіркової дисципліни. Крім того, необхідно передбачити завдання різних рівнів складності: репродуктивні, продуктивні (творчі), інноваційні.

МКР виконуються всіма студентами певної академічної групи певного курсу факультету у встановлений в Університеті період. На модульний контроль виносяться лише ті варіанти МКР, які затверджені кафедрою. Науково-педагогічні працівники повинні здійснювати заходи щодо створення умов для об'єктивного виявлення й оцінки результатів навчання студентів – перевірки репродуктивного, продуктивного (творчого) та інноваційного рівнів володіння студентами навчальним матеріалом дисципліни.

Оцінювання МКР здійснюються відповідно до затверджених кафедрою критеріїв. Відповідність виконання завдань критеріям МКР зазначається викладачем на полях роботи. Підсумкова оцінка за МКР виставляється в модульній контрольній роботі прописом в національній 4-бальній системі («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і засвідчується підписом викладача із зазначенням дати. Ці оцінки трансформуються в рейтинговий бал за МКР у такий спосіб:

для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку:

відмінно	– 50 балів;
добре	– 40 балів;
задовільно	– 30 балів;
незадовільно	– 20 балів;
неявка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня	– 0 балів.

Кожне із завдань МКР може оцінюватися за 4-бальною національною або, згідно з рішенням кафедри, – за багатобальною шкалою (максимум 50 балів за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі заліку, і максимум 20 балів за всю МКР для дисциплін, з яких передбачено підсумковий контроль у формі іспиту). За умови застосування

³ Наприклад, упродовж семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «3», «5», «7», «6», «9», «8». Середня арифметична оцінка становить 6,3, з округленням до цілого числа – 6. Цю оцінку множимо на 5: 6х5=30. Отримане число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

накопичувальної система, при розподілі максимальної кількості балів для кожного завдання МКР необхідно враховувати складність і важливість кожного з них.

Після проведення МКР викладачі в 3-денний термін обов'язково знайомлять кожного студента як з його оцінкою за МКР, так і з отриманою оцінкою за вивчення відповідного модуля.

Підсумкове оцінювання – залік

Оцінка в національній шкалі («зараховано», «не зараховано») та оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

90 – 100	–	A	}	Зараховано
82 – 89	–	B		
75 – 81	–	C		
66 – 74	–	D		
60 – 65	–	E		
59 балів і нижче	–	FX		Не зараховано

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 60 і вище, отримують оцінку «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни 59 і нижче, складають залік і, в разі успішного складання, їм виставляється оцінка «зараховано» в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – E та бал 60.

Якщо студент під час заліку отримав оцінку «не зараховано», то йому / їй незалежно від набраного семестрового рейтингового бала у відомість обліку успішності виставляється оцінка «не зараховано» в національній шкалі, оцінка FX – у шкалі ЄКТС і 0 балів за 100-бальною шкалою.

Дисципліни за вибором, інші навчальні дисципліни, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, оцінюються таким чином. Вивчення кожної зазначеної дисципліни завершується виконанням студентами модульної контрольної роботи, під час якої перевіряється засвоєння студентами всього програмного матеріалу курсу, винесеного як на аудиторну, так і на самостійну роботу. Модульна контрольна робота (МКР) оцінюється у 100-бальній шкалі. Кожне питання МКР може оцінюватися у 4-бальній шкалі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)); 0 балів неавка на МКР або відповідь на завдання МКР відсутня. Потім встановлюється середнє арифметичне з цих оцінок з округленням до десятої частки. Середньоарифметичне значення помножується на коефіцієнт 20. Результат є семестровим рейтинговим балом у 100-бальній шкалі, якому відповідає оцінка за шкалою ЄКТС:

90 – 100	–	A	}	Зараховано
82 – 89	–	B		
75 – 81	–	C		
66 – 74	–	D		
60 – 65	–	E		
59 балів і нижче	–	FX		Не зараховано

За рішенням кафедри кожне з питань модульної контрольної роботи з дисциплін, з яких передбачено лише лекційні заняття і підсумковий контроль у формі заліку, може оцінюватися у багатобальній системі (максимум 100 балів за всю модульну контрольну роботу).

8.2. Організація оцінювання:

1. Методи *семестрового* контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює **50**.

Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практично занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:

- методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом,

підготовлена доповідь, коротке повідомлення;

– методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання.

2. Методи *проміжного* контролю – відбуваються у березні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа.

3. *Модульна контрольна робота* – максимум 50 балів за всю МКР, якщо передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.

4. Методи *підсумкового* контролю – залік.

5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за *дистанційною формою* навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін.

8.3. Шкала відповідності оцінок: Залік:

Відмінно	A	90 – 100
Добре	B	82 – 89
	C	75 – 81
Задовільно	D	66 – 74
	E	60 – 65
Незадовільно	FX	0 – 59

ЗАРАХОВАНО

НЕ ЗАРАХОВАНО

9. Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин			
		Денна форма			
		Разом	у тому числі		
л	пр.		с.р.		
Модуль 1					
Номінативні одиниці мови як носії та джерела національно-культурної інформації. Текст у лінгвокраїнознавчому розгляді					
Змістовий модуль 1.					
Теоретичні засади лінгвокраїнознавства. Предмет та завдання курсу. Лінгвокраїнознавство як аспект викладання мови					
1	Тема 1.1. Вступ. Теоретичні засади лінгвокраїнознавства. Предмет та завдання курсу. Лінгвокраїнознавство як аспект викладання мови.	6		2	4
2	Методологічні основи лінгвокраїнознавства. Лінгвокраїнознавство як аспект викладання мови.	6		2	4
Разом		12		4	8
Змістовий модуль 2.					
Національно-культурна семантика російського слова.					
1	Культурний компонент російського слова. Лінгвокраїнознавча теорія слова.	4		2	2
2	Класифікація безеквівалентної лексики. Безеквівалентна, фонова та конотативна лексика у текстах.	4		2	2
3	Семантизація культурного компонента слова. Лінгвокраїнознавча лексикографія.	6		2	4
4	Лінгвокраїнознавча семантизація фонів. Лінгвокраїнознавча лексикографія. Коментування безеквівалентної та фонової лексики.	6		2	4
Разом		20		8	10
Змістовий модуль 3.					
Національно-культурна семантика фразеологізмів та афоризмів					
1	Національно-культурна семантика фразеологізмів.	4		2	2
2	Національно-культурна семантика фразеологічних одиниць. Емоційність та оцінність фразеології. Специфіка фразеологізмів, що виражають емоції людини.	4		2	2
3	Національно-культурна семантика мовних афоризмів.	4		2	2
4	Афористичний рівень мовної системи. Національно-культурна семантика афоризмів	6		2	4
Разом		18		8	10
Змістовий модуль 4.					
Лінгвокраїнознавчий аналіз тексту					
1	Прагматичні та проєктивні тексти.	6		2	4
2	Методика роботи з прагматичними та проєктивними текстами	6		2	4
Разом		12		4	8
Змістовий модуль 5.					

Мовленнєва ситуація. Лінгвокраїнознавче значення невербальних мов					
1	Лінгвокраїнознавчий план мовленнєвих ситуацій. Стандартні та варіабельні мовленнєві ситуації.	4		2	2
2	Невербальні засоби передачі інформації. Російська соматична мова та мова повсякденної поведінки. Поняття культурного шоку.	6		2	4
3	Жести та міміка у поведінці людини. Соматичні вирази (висловлювання).	6		2	4
	Разом	16		6	10
Змістовий модуль 6.					
Художня література у лінгвокраїнознавчому розгляді					
1	Художня література у лінгвокраїнознавчому контексті.	6		2	4
2	Лінгвокраїнознавче освоєння літературних творів (методи та прийоми).	6		2	4
	Разом	12		4	8
	Разом:	90		34	56

10. Рекомендовані джерела

Основні:

1. Верещагин, Е.М., Костомаров, В.Г. (1976). *Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного*. М.
2. Верещагин, Е.М., Костомаров, В.Г. (2005). *Язык и культура. Три лингвострановедческие концепции: лексического фона, речеповеденческих тактик и сапиентемы*. М.: Индрик.
3. Климкина, О.И. (2013). *Лингвострановедение. Русский язык: Учебное пособие для иностранных студентов*. Киев.: Издательско-полиграфический центр «Киевский университет».
4. Хроленко, А.Т. (2005). *Основы лингвокультурологии: Учеб. Пособие. 2.изд.* М. : Флинта ; Наука.

Додаткові:

1. Андрианова, Т.П. (1975). *Лингвострановедческий словарь (пробные материалы). Русский язык за рубежом. №4*.
2. Арджайл, М. (1984). *Язык взгляда. Наука и жизнь. №1*.
3. Верещагин, Е.М., Костомаров, В.Г. (2000). *В поисках новых путей развития лингвострановедения: Концепция логоэпистемы*. М.
4. Голубовская, И. А. (2002). *Этнические особенности языковых картин мира: Монография*. Київ.
5. Корніяка, О. (1995). *Мистецтво гречності*. Київ.
6. Теля, В.Н., ред. (2004). *Культурные слои во фразеологизмах и в дискурсивных практиках / РАН; Институт языкознания. М. : Языки славянской культуры*.
7. Потебня, А.А. (1993). *О национализме. Мысль и язык*. Київ.
8. Радевич-Винницький, Я. (2001). *Етикет і культура спілкування*. Львів.
9. Формановская, Н.И. (1992). *Русский речевой этикет: Истоки, традиции, проблемы изучения*. М.
10. Шарафутдинов, Р.Р. *Роль и значение лингвострановедения в социализации личности студента* // <http://www.evcppk.ru>
12. Яриз, Е.М. (2017). *Использование передовых информационных технологий в формировании лингвострановедческой компетенции. Вчені записки Харківського гуманітарного університету "Народна українська академія": збірник наукових праць. Харківський гуманітарний університет "Народна українська академія". Харків. Т. 23. 318-326.*

Словники

1. Боярина, Е.Л., Сивчиков, В.Н. (2006). *2000 русских и 2000 белорусских идиом, фразеологизмов и устойчивых словосочетаний: словарь с пояснениями и примерами использования* Минск : Попурри.
2. Акишина, А.А., Кано, Х., Акишина, Т.Е. (1991). *Жесты и мимика в русской речи: Лингвострановедческий словарь*. М.
3. Даль, В. И. (1978–1979). *Толковый словарь живого великорусского языка*. В 4 т. М.
4. Квеселевич, Д.И. (2000). *Русско-английский фразеологический словарь: Около 7000 фразеологических единиц*. 2-е изд., стер. — М. : Русский язык.
5. Ярцева, В.Н., ред. (1999). *Лингвистический энциклопедический словарь*. М.: Науч. ред. совет. изд-ва “Сов. энцикл.”.
6. Прадид, Ю.Ф. (1994). *Русско-украинский и украинско-русский фразеологический тематический словарь: Эмоции человека*. Симферополь.
7. *Українсько-російський і російсько-український фразеологічний словник=Украинско-русский и русско-украинский фразеологический словарь*. (2004). Перероб. вид. Х. : Прапор.

11. Інформаційні ресурси

1. Кафедра східної і слов'янської філології КНЛУ: <https://slovphilology.knlu.edu.ua/>
2. Офіційний сайт КНЛУ: www.knlu.edu.ua
3. Сайт національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: <https://www.facebook.com/profile.php?id=100063934572778>
5. <http://www.gramota.ru/slovari/>.
6. <http://www.russianedu.ru/russia/about/state.html>
7. <http://elib.org.ua/>
8. <http://www.dioo.ru/lingvostranovedenie.html>
9. <http://referat.ru>
10. <http://www.uchmet.ru>

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання якого передбачає навчальна дисципліна (за потребою).

Мультимедійне обладнання, програма Microsoft Teams, Microsoft Word, Microsoft Power Point, Microsoft Forms, додатки платформи Microsoft Office 365 для дистанційного навчання.